

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 11. juni 2014

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 24. juni 2014

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

6. Opfølgning på DER-beslutningen af december 2013 vedr. Albanien	2
9. Rådsafgørelse om gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen TEUF art. 222	5

6. Opfølgning på DER-beslutningen af december 2013 vedr. Albanien

KOM (2014) 0331

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte spørgsmålet om tildeling af kandidatstatus til Albanien på basis af EU-Kommissionens fremskridtsrapport fra den 4. juni d.å. Rådet ventes i den forbindelse at vedtage rådskonklusioner.

2. Baggrund

Albaniens SA-aftale blev underskrevet i 2006 og trådte efter ratifikation i kraft i 2009. EU-Kommissionen anbefalede i oktober 2012 for første gang at tildele Albanien kandidatstatus under forudsætning af en række tiltag, der tog sigte på at rodfæste demokratiet og fremme retsstatens forankring. I december 2012 valgte Rådet imidlertid ikke at imødekomme denne indstilling og pegede bl.a. på behovet for yderligere fremdrift og afholdelsen af et demokratisk valg i sommeren 2013, førend kandidatstatus kunne komme på tale. På baggrund af Kommissionens fremskridtsrapport fra oktober 2013, hvor Kommissionen igen anbefalede tildeling af kandidatstatus, blev Albaniens fremskridt i EU-sporet på en række områder anerkendt på Rådsmødet i december samme år. Dog besluttede Rådet, at spørgsmålet om tildeling af kandidatstatus skulle udskydes til juni 2014, hvor man igen ville drøfte spørgsmålet på grundlag af en ny fremskridtsrapport fra Kommissionen. Årsagen til at udskyde spørgsmålet til juni 2014 var, at man fra EU's side så et behov for at den nytiltrådte albanske regering satte handling bag reformhensigterne via fremvisning af en solid *track record* i reformsporet. Specifikt blev nævnt behovet for at intensivere indsatsen i forhold til reform af retsvæsenet, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af organiseret kriminalitet.

Kommissionen har den 4. juni d.å. udsendt den imødesete fremskridtsrapport, hvori man genbekræfter sin anbefaling om at tildele Albanien kandidatstatus på grundlag af albanske fremskridt inden for ovennævnte områder. Kommissionen konkluderer, at Albanien har opretholdt momentum og at man fra regeringens side er fortsat med at gennemføre og konsolidere reformtiltag i relation til kravene fra Rådet og de generelle kriterier for kandidatstatus. Kommissionen vurderer endvidere, at der er udvist politisk vilje og handlekraft i forhold til at forebygge og bekæmpe korruption, og strukturelle reformer vidner om en altomfattende tilgang, der involverer en bred vifte af institutioner. Vigtige lovgivningsmæssige reformer er blevet introduceret i kampen mod organiseret kriminalitet, og efterforskning har givet positive resultater i kampen mod narkotikahandel og andre former for alvorlig og organiseret kriminalitet. Albanien har demonstreret sin vilje til reform af retsvæsenet, særligt ved at samarbejde med Venedigkommissionen om at forbedre uafhængigheden, ansvarligheden og professionalismen af retsvæsenet.

Kommissionens rapport omtaler også fremskridt i forhold til implementering af den nye tjenestemandsløvslov, der trådte i kraft pr. 1. april 2014, og som skal professionalisere og afpolitisere den offentlige sektor. Kommissionen nævner, at den albanske regering presser på for at gennemføre økonomiske reformer med henblik på at forbedre investeringsklimaet, styrke

retsstatsprincipper og tackle problemer på arbejdsmarkedet. Kommissionen konstaterer endvidere, at Albanien har tilsluttet sig alle EU's udtalelser og holdninger i forhold til krisen i Ukraine.

Parallelt med gennemgangen af de albanske fremskridt inden for korruptionsbekæmpelse, bekæmpelse af organiseret kriminalitet og reform af retsvæsenet fremhæver Kommissionen en række de udfordringer, som Albanien skal håndtere for at gøre fortsatte fremskridt i EU-integrationssporet. Fsva. korruptionsbekæmpelse skal Albanien fortsat fokusere på at håndhæve lovgivning vedr. interessekonflikter og styrke proaktiv og effektiv efterforskning af korruptionssager for at opnå en solid *track record* vedrørende efterforskning, sagsanlæg og domfældelse. Den planlagte reform af retsvæsenet vil også være væsentlig for korruptionsbekæmpelse. vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet skal Albanien styrke sin *track record* ved forbedret tværinstitutionelt samarbejde, systematisk brug af økonomisk efterforskning samt styrket internationalt og regionalt samarbejde bl.a. med Europol. I forhold til reform af retsvæsenet skal Albanien forfølge reformsporet gennem fortsat samarbejde med Venedigkommissionen og sikre vedtagelse af yderligere lovgivning for at sikre retsvæsenets uafhængighed og ansvarlighed på linje med det albanske *road map* for reform af retsvæsenet.

Kommissionen understreger endelig, at reformprocessen bør ledsages af en fornyet og konsolideret politisk dialog mellem regeringen og oppositionen. Etablering af et Nationalt Råd for EU-integration, der kan samle alle interessenter, fremhæves som helt centralt for at opnå konsensus i det albanske samfund. Et forslag til etablering af et sådant råd under formandskab af den albanske premierminister er efter offentliggørelse af Kommissionens rapport modtaget fra herværende albanske ambassade.

Rapporten befatter sig ikke med spørgsmålet om fastsættelse af en dato for indledning af optagelsesforhandlinger. Dette spørgsmål vil være genstand for en separat og enstemmig Rådsbeslutning på et senere tidspunkt i Albaniens EU-integrationsproces.

3. Formål og indhold

Rådet (almindelige anliggender) ventes at drøfte spørgsmålet om tildeling af kandidatstatus til Albanien på grundlag af Kommissionens fremskridtsrapport fra den 4. juni d.å. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusioner om tildeling af kandidatstatus til Albanien indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil dog på sigt blive tale om konsekvenser for EU's budget og dermed også statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med, at evt. nye EU-medlemmer vil tage del i EU's politikker på lige fod med de andre medlemslande.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Lidt over halvdelen af EU-landene har allerede meldt ud, at de støtter tildeling af kandidatstatus til Albanien. En mindre gruppe lande har meldt ud, at de ser på Kommissionens fremskridtsrapport i et positivt lys. Endelig har et par lande oplyst, at de er i færd med at gennemgå rapporten, mens et andet par lande fortsat er skeptiske over for tildeling af kandidatstatus.

10. Regeringens generelle holdning

EU's udvidelse udgør et instrument, der gennem EU's tiltrækningskraft aktivt har skabt vidtrækkende politiske, sociale og økonomiske reformer i kandidatlande såvel som i potentielle kandidatlande. EU's udvidelse har følgelig været til gevinst for freden og velstanden på hele det europæiske kontinent og der er derfor tale om en politik, man fra dansk side støtter aktivt op om. Samtidig lægger den danske tilgang, belært af erfaring, vægt på en stram, forsvarlig og meritbaseret forhandlingsproces.

På den baggrund bakker regeringen overordnet op om EU-medlemskabsperspektivet for landene på det vestlige Balkan og er generelt enig i Kommissionens vurdering af Albaniens fremskridt og anbefalingen om at tildele Albanien kandidatstatus. Såfremt der på Rådsmødet kan opnås enighed om at tildele Albanien kandidatstatus, vil regeringen støtte beslutningen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Spørgsmålet om tildeling af kandidatstatus til Albanien er tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg den 7. december 2012 med henblik på forhandlingsoplæg. Senest blev spørgsmålet forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2013.

9. Rådsafgørelse om gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen TEUF art. 222

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Sagen er hverken omfattet af det retlige forbehold eller forsvarsforbeholdet. På rådsmødet (Generelle anliggender) den 24. juni 2014 forventes Rådet at vedtage en rådsafgørelse om gennemførelse af den såkaldte solidaritetsbestemmelse i TEUF art. 222, der blev indført med Lissabontraktaten. Det overordnede formål er at skabe en samlet paraplystruktur for katastrofekoordineringsordningerne på EU-plan i situationer med en ekstraordinær trussel eller skader, der overstiger den berørte medlemsstats – eller de berørte medlemsstaters - egen kapacitet. Formålet er således at forbedre effektivitet og at styrke den interne koordination mellem Rådet, Kommissionen og Den Fælles Udenrigstjeneste, relevante EU-agenturer og medlemsstaterne

2. Baggrund

Rådet forventes at vedtage en rådsafgørelse om implementering af den såkaldte ”solidaritetsbestemmelse” i TEUF artikel 222, der blev indføjet med Lissabon-traktaten. Herefter skal Unionen og dens medlemsstater handle i fællesskab på et solidarisk grundlag, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en natur- eller menneskeskabt katastrofe.

Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Udenrigsrepræsentanten) fremsendte den 21. december 2012 et fælles forslag til Rådets afgørelse om Unionens gennemførelse af Solidaritetsbestemmelsen. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 222, hvortil er knyttet erklæring 37 og erklæring 48. Ifølge artikel 222, stk. 3, skal Kommissionen og Udenrigsrepræsentanten fremlægge et forslag til de nærmere regler for Unionens gennemførelse af Solidaritetsbestemmelsen. Rådsafgørelsen om Solidaritetsbestemmelsen er blevet forhandlet i Rådet i en særligt nedsat arbejdsgruppe.

Retsforbeholdet og forsvarsforbeholdet er ikke relevante. Såfremt en krise nødvendiggør handlinger inden for den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik, som rækker ud over de eksisterende rammer for brug af militære kapaciteter til håndtering af civilbeskyttelsesopgaver, vil der skulle træffes en særskilt beslutning herom.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med Solidaritetsbestemmelsen er at skabe en samlet paraplystruktur for katastrofekoordineringsordningerne på EU-plan i situationer med en ekstraordinær trussel eller skader. Der søges således forbedret effektivitet, styrket intern koordination mellem relevante EU-aktører samt undgå overlap.

Ifølge forslaget kan berørte medlemsstater i tilfælde af en ekstraordinær trussel eller skader - efter at have udnyttet alle eksisterende ressourcer og værktøjer på nationalt eller unionsniveau - anmode om aktivering af Solidaritetsbestemmelsen. Herefter skal Kommissionen og Udenrigsrepræsentanten vurdere om eksisterende ressourcer er tilstrækkelige og eventuelt foreslå Rådet styrkelse af eksisterende instrumenter. Formandskabet sikrer den overordnede EU-koordination på politisk niveau og kan beslutte at aktivere EU's krisekoordineringsordning (IPCR). Herudover lægges op til udarbejdelse af både situationsrapporter og trussels- og risikovurdering. EU's Krisekoordineringsmekanisme IPCR (Integrated Political Crisis Response Arrangements), vil understøtte beslutningstagningen under Solidaritetsbestemmelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Således lægges op til, at EU kun skal handle under ekstraordinære omstændigheder og på konkret anmodning af et berørt medlemsland.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Regeringen vurderer ligeledes, at rådsafgørelsen ikke umiddelbart indebærer nye administrative, statsfinansielle eller økonomiske konsekvenser. Rådets afgørelse kan dog indirekte sætte fokus på medlemsstaternes forpligtelse til at yde bistand til de øvrige medlemsstater (hvor medlemsstaterne dog har ret til at vælge de mest passende midler til at opfylde deres egen solidaritetsforpligtelse).

8. Høring

EU-specialudvalget på civilbeskyttelsesområdet er blevet hørt den 19. marts 2013.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter et effektivt europæisk samarbejde, hvor der ydes gensidig assistance, når stater rammes af katastrofer, som overstiger deres egen kapacitet. Regeringen finder det her hensigtsmæssigt, at der bygges på eksisterende strukturer og funktioner med så omkostningseffektive og enkle løsninger som muligt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.